

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	<i>Didactics</i>
Kierunek studiów	Psychologia (Psychologia Wspierania Jakości Życia)
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Psychologia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Barbara Cichy-Jasiocha
---	---------------------------

Forma zajęć(<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	VI	2

Wymagania wstępne	1.Znajomość problematyki z zakresu psychologii wychowania i nauczania, potwierdzona udziałem w wykładzie i ćwiczeniach z tego przedmiotu
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Wprowadzenie studentów w problematykę celów i zadań dydaktyki jako nauki oraz zapoznanie z istotą procesu kształcenia.
2.	Zdobycie przez studentów orientacji w wymaganych predyspozycjach nauczycieli uczestniczących w procesie nauczania i wychowania.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student wskazuje usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki i psychologii oraz opisuje przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki a także relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych.	C.W1
W_02	Student charakteryzuje ważne w pracy nauczyciela psychologa zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego z uwzględnieniem wiedzy psychologicznej	C.W2
W_03	Student przedstawia współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; opisuje zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów.	C.W3
W_04	Student opisuje zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; objaśnia interakcje w klasie;	C.W4

	rozróżnia środki dydaktyczne.	
W_05	Student rozpoznaje konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; analizuje autonomię dydaktyczną nauczyciela, w tym nauczyciela psychologa.	C.W5
W_06	Student rozpoznaje sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; analizuje tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela, w tym także nauczyciela psychologa, i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną.	C.W6
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student analizuje potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego.	C.U1
U_02	Student projektuje działania służące integracji klasy szkolnej.	C.U2
U_03	Student dobiera metody nauczania do nauczanych treści i organizuje pracę uczniów.	C.U3
U_04	Student opracowuje model lekcji i projektuje jej strukturę.	C.U4
U_05	Student planuje pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym.	C.U5
U_06	Student sporządza ocenę pracy ucznia i prezentuje ją w formie oceny kształtującej.	C.U6
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest zdolny do podejmowania wyzwań w twórczym poszukiwaniu najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.	C.K1

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Wykład wprowadzający. Dydaktyka jako nauka. Zapoznanie z podstawowymi pojęciami dydaktyki, przedmiotem jej zainteresowań w ujęciu historycznym i współczesnym.
2. Analiza zagadnień związanych z przedmiotem dydaktyki. Proces uczenia się i nauczania. Cele, metody, treści, zasady dydaktyczne, formy organizacyjne i środki pracy dydaktyczno-wychowawczej.
3. Motywowanie uczniów do nauki.
4. Zjawisko oporu. Opór w procesie kształcenia.
5. ABC złości nauczyciela. Przemoc i agresja w szkole.
6. Metoda Wspólnej Sprawy Anatola Pikasa jako narzędzie radzenia sobie z agresją i przemocą w środowisku szkolnym.
7. Sposoby radzenia sobie z trudnymi zachowaniami uczestników zajęć.
8. Proces oceniania.
9. Błędy i podstawowe zniekształcenia poznawcze dokonywane w procesie oceniania – cz. I.

10. Błędy i podstawowe zniekształcenia poznawcze dokonywane w procesie oceniania – cz. II.
11. Humor w procesie dydaktycznym i cechy dobrego procesu dydaktycznego.
12. Osiągnięcia szkolne i ich psychospołeczne uwarunkowania – wybrane zagadnienia.
13. Wyrównywanie szans edukacyjnych. Przyczyny niepowodzeń szkolnych dzieci i młodzieży oraz rola psychologa w diagnozie możliwości intelektualnych i wspieraniu rozwoju społeczno-emocjonalnego oraz poznawczego uczniów.
14. Wybrane zaburzenia psychiczne u dzieci i młodzieży – część I. Obszar pracy psychologa szkolnego.
15. Wybrane zaburzenia psychiczne u dzieci i młodzieży – część II. Obszar pracy psychologa szkolnego.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Karta egzaminacyjna Oceniony test
W_02	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Karta egzaminacyjna Oceniony test
W_03	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Karta egzaminacyjna Oceniony test
W_04	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Karta egzaminacyjna Oceniony test
W_05	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Karta egzaminacyjna Oceniony test
W_06	Wykład konwencjonalny	Egzamin pisemny	Karta egzaminacyjna Oceniony test
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Słuchanie wypowiedzi i argumentów studentów w czasie dyskusji	Aktywny udział w dyskusji odnotowany na liście
U_02	Dyskusja	Słuchanie wypowiedzi i argumentów studentów w czasie dyskusji	Aktywny udział w dyskusji odnotowany na liście
U_03	Dyskusja	Słuchanie wypowiedzi i argumentów studentów w czasie dyskusji	Aktywny udział w dyskusji odnotowany na liście
U_04	Dyskusja	Słuchanie wypowiedzi i argumentów studentów w czasie dyskusji	Aktywny udział w dyskusji odnotowany na liście
U_05	Dyskusja	Słuchanie wypowiedzi i argumentów studentów w czasie dyskusji	Aktywny udział w dyskusji odnotowany na liście
U_06	Dyskusja	Słuchanie wypowiedzi i argumentów studentów w czasie dyskusji	Aktywny udział w dyskusji odnotowany na liście
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Wykład konwencjonalny Dyskusja	Słuchanie wypowiedzi i argumentów studentów w czasie dyskusji	Aktywny udział w dyskusji odnotowany na liście

VI. Kryteria oceny, wagi

Ocena niedostateczna

(W) – Student nie opisuje przedmiotu i zadań współczesnej dydaktyki, nie przedstawia współczesnych koncepcji nauczania i celów kształcenia – źródeł, sposobów ich formułowania oraz ich rodzajów; nie opisuje zasad dydaktyki, metod nauczania, treści nauczania, nie charakteryzuje organizacji procesu kształcenia oraz pracy uczniów, nie rozpoznaje sposobów i znaczenia oceniania osiągnięć szkolnych uczniów.

(U) – Student nie analizuje potrzeb dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego, nie dobiera metod nauczania do nauczanych treści i nie organizuje pracy uczniów, nie opracowuje modelu lekcji i nie projektuje jej struktury.

(K) – Student nie jest zdolny do podejmowania wyzwań w twórczym poszukiwaniu najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.

Ocena dostateczna

(W) – Student w stopniu podstawowym opisuje przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki, przedstawia współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje, lecz popełnia znaczące błędy; w sposób elementarny opisuje zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania; korzystając z pomocy prowadzącego charakteryzuje organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów, rozpoznaje podstawowe sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów.

(U) – Student w stopniu podstawowym analizuje potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego, dobiera metody nauczania do nauczanych treści i organizuje pracę uczniów, lecz popełnia znaczące błędy; opracowuje model lekcji i projektuje jej strukturę korzystając w dużej mierze z pomocy i sugestii prowadzącego.

(K) – Student w elementarnym stopniu jest zdolny do podejmowania wyzwań w twórczym poszukiwaniu najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.

Ocena dobra

(W) – Student w większości poprawnie opisuje przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki, przedstawia współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje, lecz popełnia nieznaczne błędy; poprawnie opisuje zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania; korzystając z nieznacznej pomocy prowadzącego charakteryzuje organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów, w większości rozpoznaje sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów.

(U) – Student w większości poprawnie analizuje potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego, poprawnie dobiera metody nauczania do nauczanych treści i organizuje pracę uczniów, lecz popełnia jeszcze nieznaczne błędy; opracowuje model lekcji i projektuje jej strukturę korzystając w małej mierze z pomocy i sugestii prowadzącego.

(K) – Student w większości jest zdolny do podejmowania wyzwań w twórczym poszukiwaniu najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.

Ocena bardzo dobra

(W) – Student wyczerpująco i poprawnie opisuje przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki, przedstawia współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; poprawnie opisuje zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania; samodzielnie charakteryzuje organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów, poprawnie rozpoznaje sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów.

(U) – Student poprawnie analizuje potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego, poprawnie i bezbłędnie dobiera metody nauczania do nauczanych treści i organizuje pracę uczniów; samodzielnie i poprawnie opracowuje model lekcji i projektuje jej strukturę.

(K) – Student w dużym stopniu jest zdolny do podejmowania wyzwań w twórczym poszukiwaniu najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.

Wykład

Na końcową ocenę z wykładu składają się:

- egzamin pisemny 90%,
- aktywny udział w dyskusji na wykładzie 10%.

Kryteria oceniania prac na egzaminie pisemnym:

91 - 100% punktów z egzaminu - ocena 5,0

81 - 90% punktów z egzaminu - ocena 4,5

71 - 80% punktów z egzaminu - ocena 4,0

61 - 70% punktów z egzaminu - ocena 3,5

50 - 60% punktów z egzaminu - ocena 3,0

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Brophy, J. (2004). <i>Motywowanie uczniów do nauki</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Cichy-Jasiocha, B. (2018). Rola technik arteterapeutycznych w edukacji uczniów wybitnie zdolnych. <i>Języki Obce w Szkole</i> , 3, 19-23.
Edwards, C. H. (2006). <i>Dyscyplina i kierowanie klasą</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Kupisiewicz, Cz. (2005). <i>Podstawy dydaktyki</i> . Warszawa: Wydawnictwo WSiP.
Obuchowska, I. (2004). Problemowe zachowania uczniów. W: K. Kruszewski (red.), <i>Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela</i> (s. 375-409). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Sękowski, A. E. i Klinkosz, W. (red.). (2010). <i>Zdolności człowieka w ujęciu współczesnej psychologii</i> . Lublin: TN KUL
Literatura uzupełniająca
Chruszczewski, M. H. (2009). <i>Profil uzdolnień. Intelktualne i osobowościowe składniki uzdolnień plastycznych i muzycznych</i> . Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
Klinkosz, W. (2007). Metodologiczne problemy badania motywacji osiągnięć na różnych kierunkach studiów. W: R. Stachowski i W. Zeidler (red.), <i>Opisowa metodologia badań psychologicznych. Studia i przykłady</i> (s. 162-189). Warszawa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania.
Limont, W i Cieślukowska, J. (red.). (2005) <i>Wybrane zagadnienia edukacji uczniów zdolnych. Tom 2. Uczeń – Nauczyciel - Edukacja</i> . Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
Limont, W. i Didkowska, B. (2008). <i>Edukacja artystyczna i metafora</i> . Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
Mietzel, G. (2002). <i>Psychologia kształcenia</i> . Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
Sękowski, A. E., Siekańska, M. i Klinkosz, W. (2009). On Individual Differences in Giftedness. W: L. Shavinina, L.V. (red.), <i>International Handbook on Giftedness</i> (s. 467-485). New York: Springer Verlag.
Szmidt, K. J. (red.). (2003). <i>Dydaktyka twórczości. Koncepcje – problemy – rozwiązania</i> . Kraków: Oficyna Wydawnictwo „Impuls”.